

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ԲՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2018

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 8

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ե՞րբ է տեղի ունեցել Ակոռիի ճակատամարտը.

- 1) 484 թ.
- 2) 482 թ.
- 3) 481 թ.
- 4) 483 թ.

2 Ե՞րբ են հայ-պոնտական զորքերը գրավել Կապադովկիան.

- 1) Ք. ա. 95 թ.
- 2) Ք. ա. 93 թ.
- 3) Ք. ա. 87 թ.
- 4) Ք. ա. 91 թ.

3 Ե՞րբ է գահակալել Տրդատ II –ը.

- 1) 216–252 թթ.
- 2) 252–260 թթ.
- 3) 198–215 թթ.
- 4) 185–198 թթ.

4 Ե՞րբ է գահակալել Խոսրով III Կոտակը.

- 1) 339–350 թթ.
- 2) 298–330 թթ.
- 3) 320–328 թթ.
- 4) 330–338 թթ.

5 Ո՞ր ժամանակահատվածում է ՀՅԴ–ն ՀԺԿ–ի հետ կազմել կոալիցիոն կառավարություն.

- 1) 1919 թ. մայիս – 1919 թ. Դեկտեմբեր
- 2) 1918 թ. նոյեմբեր – 1919 թ. հունիս
- 3) 1919 թ. հունիս – 1920 թ. հունիս
- 4) 1919 թ. նոյեմբեր – 1920 թ. մայիս

6 Ե՞րբ է հիմնադրվել Լազարյան ճեմարանը.

- 1) 1824 թ.
- 2) 1837 թ.
- 3) 1810 թ.
- 4) 1815 թ.

7

Ե՞րբ է Մկրտիչ Խրիմյանը դարձել Կ. Պոլսի հայոց պատրիարք.

- 1) 1869 թ.
- 2) 1867 թ.
- 3) 1865 թ.
- 4) 1872 թ.

8

Ե՞րբ է ցուցադրվել հայկական կինեմատոգրաֆի առաջնեկ «Նամուսը».

- 1) 1925 թ.
- 2) 1928 թ.
- 3) 1931 թ.
- 4) 1935 թ.

9

Առաջին աշխարհամարտում պարտված Թուրքիայի հետ խաղաղության պայմանագիրը ստորագրվեց՝

- 1) Սան Ռեմոյում
- 2) Մուդրոսում
- 3) Սերում
- 4) Վերսալում

10

Ո՞ր ամբոցն է հիմնադրվել Ք. ա. 782 թ.

- 1) Թեյշեֆահնի
- 2) Էրեբունի
- 3) Մենուախինիլի
- 4) Արգիշտիխինիլի

11

Ո՞ւմ նախաձեռնությամբ է Փարիզում հրավիրվել Հայոց ազգային համագումարը.

- 1) Պողոս Նուբարի
- 2) Դրոյի
- 3) Սեպուհի
- 4) Անդրանիկի

12

Ո՞վ է հայ օպերային արվեստի հիմնադիրը.

- 1) Գ. Սինանյանը
- 2) Մ. Եկմայանը
- 3) Տ. Չուխաճյանը
- 4) Ա. Տիգրանյանը

13 Քանի՞ նահանգ ուներ Մեծ Հայքն ըստ «Աշխարհացույցի».

- 1) 37
- 2) 15
- 3) 20
- 4) 5

14 Ո՞վ է Բեռլինի կոնգրեսի նախօրյակին Լոնդոնում գլխավորել հայասիրական շրջանների աշխատանքները.

- 1) Առնոլդ Թոյնբին
- 2) Դիգրայելին
- 3) Լլոյդ Ջորջը
- 4) Ջեյմս Բրայսը

15 Բյուզանդիայի նվաճողական քաղաքականության պայմաններում Հարավային Հայաստանում իր անկախությունը պահպանել էր՝

- 1) Սասունը
- 2) Ապահունիքը
- 3) Կորդուքը
- 4) Տարոնը

16 Ո՞վ է հայ առաջին տպագրիչը.

- 1) Աբգար դպիր Թոխաթեցին
- 2) Խաչատուր Կեսարացին
- 3) Հակոբ Մեղապարտը
- 4) Հովհաննես Քարմատանենցը

17 Ո՞ր քաղաքի անունն է բաց թողնված մեջբերման մեջ.

«Գալստյանի անունը մենք կմտցնենք հերոսների՝ պաշտպանների անջնջելի ցուցակում և կհիշենք նրան ընդմիշտ»:

- 1) Մոսկվա
- 2) Սևաստոպոլ
- 3) Ստալինգրադ
- 4) Լենինգրադ

18

Տիգրան Մեծը հռոմեացի ո՞ր գորավարի ուղարկած դեսպանին է տվել հետևյալ պատասխանը.

«Ես Միհրդատին չեմ հանձնի, իսկ եթե հռոմեացիները պատերազմ սկսեն, ապա... հակահարված կտամ նրանց»:

- 1) Լուկուլլոսի
- 2) Պոմպեոսի
- 3) Կրասոսի
- 4) Սուլլայի

19

Ո՞վ էր Տիրը հայկական դիցարանում.

- 1) արևի աստվածը
- 2) հյուրընկալության աստվածը
- 3) դպրության աստվածը
- 4) ռազմի աստվածը

20

1912 թ. հոկտեմբերին Թիֆլիսում ստեղծված մարմինը կոչվում էր՝

- 1) պատգամավորական Կենտրոնական ժողով
- 2) Ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդ
- 3) Հայոց ազգային կենտրոնական բյուրո
- 4) Արևմտահայ ազգային խորհուրդ

21

Գտնել ճիշտ պատասխանը.

«Նեմեսիս» ծրագիրը հայերի կողմից իրականացվեց, որովհետև՝

- 1) դաշնակից տերությունները չէին ճանաչում երիտթուրք կառավարության դեկավարների մեղավորությունը ցեղասպանության մեջ:
- 2) թուրքական դատարանը արդարացրեց երիտթուրք պարագլուխներին:
- 3) երիտթուրք հանցագործների Թուրքիայից դուրս գտնվելու պատճառով հնարավոր չեղավ իրականացնել նրանց վերաբերյալ թուրքական դատարանի կայացրած վճիռները:
- 4) 1919 թ. հունվարին հիմնված ռազմական ասյանները չէին ցանկանում ապացույցներ հավաքել:

22

Գավգամելայի ճակատամարտի արդյունքում՝

- 1) վերականգնվեց Հայաստանի անկախությունը
- 2) Հայաստանն ընկավ Աքեմենյան տիրապետության տակ
- 3) Դարեհ III-ը գերեվարվեց և Մակեդոնացու հրամանով մահապատժի ենթարկվեց
- 4) Մակեդոնացին նվաճեց Հայաստանը

23

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Սարդուրի III-ի հիշատակումն ասորեստանյան արձանագրություններում
- բ. Հայասա երկրի առաջին հիշատակումը իսթական սեպագիր արձանագրություններում
- գ. Տուշպա մայրաքաղաքի հիմնադրումը
- դ. «Նաիրի» երկրանվան առաջին հիշատակումը

- 1) դ, բ, ա, գ
- 2) բ, դ, գ, ա
- 3) գ, դ, ա, բ
- 4) բ, գ, դ, ա

24

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Քթիշ ամրոցի հերոսական դիմադրությունն արաբներին
- բ. Բագարատ Բագրատունու և Աշոտ Արծրունու գլխավորությամբ արաբների վտարումը Տարոնից
- գ. Հովնան Խութեցու և Աշոտ ու Դավիթ Բագրատունիների գերեվարությունը
- դ. պարտված Բուղայի հեռանալը Հայաստանից
- ե. Բուղայի գլխավորած արաբական զորաբանակի ներխուժումը Հայաստան
- զ. Բուղայի պարտությունը Գուրգեն Արծրունուց և փախուստը Վասպուրականից

- 1) բ, ե, գ, դ, ա, զ
- 2) ե, բ, գ, դ, ա, զ
- 3) ե, բ, գ, գ, դ, ա
- 4) բ, ե, գ, գ, ա, դ

25

Ազատագրական խմբակի կամ կազմակերպության անունը համապատասխանեցնել դրա հետ առնչվող գործչին.

1) «Հայրենասերների միություն»	ա. Կարապետ Նշկյան
2) «Բարենպատակ ընկերություն»	բ. Հակոբ Կալոյան
3) «Պաշտպան հայրենյաց»	գ. Արսեն Կրիտյան
4) «Միություն ի փրկություն»	դ. Կոստանդին Կամսարական
	ե. Ներսես Արելյան

- 1) 1-ե, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ
- 3) 1-ե, 2-գ, 3-ա, 4-բ
- 4) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-ե

26

Վատարել համապատասխանեցում.

Քաղաք

Հիմնադիր արքա

- 1) Մծուրք
- 2) Վաղարշապատ
- 3) Բագարան
- 4) Տիգրանակերտ

- ա. Վաղարշ II
- բ. Տիգրան II
- գ. Սանատրուկ
- դ. Երվանդ IV
- ե. Վաղարշ I

- 1) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-ա, 2-ե, 3-դ, 4-բ
- 3) 1-գ, 2-ե, 3-բ, 4-ա
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ

27

Խորհրդային ո՞ր հանրապետությունների ներկայացուցիչները ստորագրեցին ԽՍՀՄ-ի կազմավորման մասին փաստաթղթերը.

- 1) Ռուսաստանի, Բելառուսի, Վրաստանի, Մոլդովայի
- 2) Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Բելառուսի, Վրաստանի
- 3) Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Հայաստանի, Վրաստանի
- 4) Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Բելառուսի, Անդրդաշնության

28

Ե՞րբ են հայկական ուժերը ադրբեջանցիներին Ադդամի մոտ պարտության մատնել.

- 1) 1994 թ. փետրվարի 18-ին
- 2) 1993 թ. ապրիլի 23-ին
- 3) 1993 թ. հոկտեմբերի 24-ին
- 4) 1993 թ. հուլիսի 23-ին

29

Ե՞րբ է Եսայի Հասան-Ջալալյանը դարձել Գանձասարի կաթողիկոս.

- 1) 1711 թ.
- 2) 1705 թ.
- 3) 1701 թ.
- 4) 1700 թ.

30

Ըստ հայկական ավանդության՝ ո՞ւմ անունից են առաջացել «արմեն» և «Արմենիա» անվանումները.

- 1) Արամի
- 2) Արամանյակի
- 3) Արմենոսի
- 4) Արամայիսի

31

Ո՞ր բերդաքաղաքն էր իր նստավայրը դարձրել Աշոտ Մսակերը.

- 1) Բագարան
- 2) Բագավան
- 3) Նկան
- 4) Արտագերս

32

Ո՞վ է թևավոր դարձած այս խոսքերի հեղինակը.

«Մահ ոչ իմացեալ մահ է, մահ իմացեալ՝ անմահութիւն»:

- 1) Կորյուն
- 2) Փարպեցի
- 3) Եղիշե
- 4) Խորենացի

33

Հայ բանաստեղծներից ո՞վ է այսպես բնութագրել Ջեյթունի ապստամբությունը.

«Հայկական քաջասրտության փառավոր ապացույց»:

- 1) Ռ. Պատկանյան
- 2) Մ. Նալբանդյան
- 3) Ս. Շահազիզ
- 4) Մ. Պետիկթաշյան

34

Ինչպե՞ս էր կոչվում Հայաստանի առաջին հանրապետության բարձրագույն օրենսդիր մարմինը.

- 1) նախարարների խորհուրդ
- 2) սահմանադիր ժողով
- 3) Հայաստանի խորհուրդ
- 4) Ազգային խորհուրդ

35

Ի՞նչ հետևանք ունեցավ Կիլիկյան Հայաստանում ունիթորների և հակաունիթորների պայքարը.

- 1) Խախտեց Կիլիկիայի հասարակության միասնությունը և թուլացրեց երկիրը:
- 2) Նախադրյալներ ստեղծեց առաջադիմական ուժերի հաղթանակի համար:
- 3) Ամրապնդեց թագավորական իշխանությունը:
- 4) Ամրապնդեց երկրում հոգևորականության դիրքերը:

36

Թվարկված քաղաքական կուրսերը դասավորել ըստ դրանց գործադրման սկզբի ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. գյուղատնտեսության կուլեկտիվացում
- բ. վերակառուցում
- գ. արդյունաբերացում
- դ. ռազմական կոմունիզմ

- 1) գ, ա, բ, դ
- 2) դ, ա, գ, բ
- 3) դ, բ, ա, գ
- 4) դ, գ, ա, բ

37

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Հայկական կորպուսի կազմավորման սկիզբը
- բ. Անդրկովկասյան կոմիսարիատի կազմավորումը
- գ. Անդրկովկասի Ժողովրդավարական Դաշնային Հանրապետության ստեղծումը
- դ. Առանձին հայկական կորպուսի ստեղծումը
- ե. Անդրկովկասյան հատուկ կոմիտեի կազմավորումը

- 1) ե, բ, դ, ա, գ
- 2) բ, դ, ա, ե, գ
- 3) ե, բ, ա, դ, գ
- 4) գ, դ, ա, բ, ե

38

Պատմական գործիչների անունները համապատասխանեցնել նրանց զբաղեցրած պաշտոններին.

- 1) Պաղտին
- 2) Ատան
- 3) Կոստանդին Հեթումյան
- 4) Ապլղարիպ Արծրունի
- 5) Պողոս Սսեցի

- ա. գունդստաբլ
- բ. կաթողիկոս
- գ. ստրատեգոս
- դ. մարաջախատ
- ե. պայլ
- զ. կյուրապաղատ

- 1) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ա, 5-զ
- 2) 1-ե, 2-դ, 3-գ, 4-զ, 5-ա
- 3) 1-դ, 2-ե, 3-ա, 4-զ, 5-բ
- 4) 1-զ, 2-գ, 3-բ, 4-դ, 5-ե

39

Ի՞նչ անուններ էր կրում 867 թ. Բյուզանդիայում գահ բարձրացած արքայատոհմը.

- 1) Մակեդոնական
- 2) Արշակունյաց
- 3) Հայկյան
- 4) Բագրատունյաց
- 5) Հայկական

40

1930–ական թթ. ի՞նչ պատճառներով ընդհատվեցին Սփյուռքի հետ առանց այն էլ սահմանափակ հարաբերությունները.

- 1) Հայաստանում ՀՕԿ–ի ու ՀԲԸՄ–ի գործունեության արգելման
- 2) Խորհրդային Հայաստանում Հայկական ազգային կոմիտեի գործունեության արգելման
- 3) Խորհրդային երկրում ծավալված բռնաճնշումների
- 4) Հայաստանում քաղաքական կուսակցությունների լուծարման
- 5) Հայկական համաշխարհային կոնգրեսի հետ հարաբերությունների վատթարացման

41

Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) 1891 թ. սկզբին կնքված համաձայնագրով Արմենական կուսակցությունը միացել է ՀՅԴ–ին:
- 2) 1894 թ. «Դրոշակում» տպագրվել է ՀՅԴ ծրագիրը:
- 3) «Դրոշակ» թռուցիկ թերթի անդրանիկ համարում հրապարակված հռչակագրով դաշնակցությունն Արևմտյան Հայաստանի քաղաքական և տնտեսական ազատագրությունն ազդարարել է իր գլխավոր խնդիրը:
- 4) 1892 թ. Երևանում տեղի է ունեցել ՀՅԴ առաջին համագումարը:
- 5) Նորաստեղծ «Հայ հեղափոխականների դաշնակցություն» կուսակցության կորիզը Քրիստափոր Միքայելյանի գլխավորած «Դրոշակ» խմբավորումն է եղել:

42

Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Պարթևստանում Վաղարշ I Արշակունու գահ բարձրանալը
- 2) Հռանդեայի (Եռանդ) ճակատամարտում հռոմեացիների պարտությունը
- 3) Արեգ–Միհրի տաճարի կառուցումը Գառնիում
- 4) Հայ հայրենասերների դիմադրությունը Կորբուլոնի գորքերին Տարոն գավառում
- 5) հայոց Բակուր Արշակունուն գահընկեց անելը և Հռոմ տանելը
- 6) հույն մատենագիր Հիպպոլիտիսի «Ժամանակագրության» գրվելը

43

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) Պարսկաստանի և Բյուզանդիայի միջև «հավիտենական» հաշտության կնքումը
- 2) հայ ապստամբների դիմումը պարսից Խոսրով Անուշիրվան արքային և նրա կողմից Բյուզանդիային պատերազմ հայտարարելը
- 3) Դվինի երկրորդ եկեղեցական ժողովի գումարումը
- 4) Հուստինիանոս I-ի գահակալության սկիզբը
- 5) Վարդան Կրտսերի գլխավորած ապստամբության սկիզբը

--	--	--	--	--

44

Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. Գրիգոր Եղիազարյան
- բ. Նիկողայոս Բունիաթյան
- գ. Հրաչյա Աճառյան
- դ. Աշոտ Հովհաննիսյան
- ե. Շարա Տալյան

- 1) լեզվաբան
- 2) կոմպոզիտոր
- 3) երգիչ
- 4) ճարտարապետ
- 5) դերասան
- 6) պատմաբան

ա	
բ	
գ	
դ	
ե	

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել՝ ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ պատասխաններից որևէ մեկը:

- 1) Պարոյր նահապետը Ասորեստանի մայրաքաղաք Նինվեն գրավելուց հետո թագադրվեց Մարաստանի արքայի կողմից և ճանաչվեց Հայաստանի թագավոր:
- 2) Երվանդ Սակավակյացի օրոք Հայոց թագավորության սահմանները հյուսիս-արևմուտքում հասնում էին Սև ծով, հյուսիս-արևելքում՝ Կուր գետ, արևելքում՝ Մեդիա, հարավում՝ Հյուսիսային Միջագետք:
- 3) Տիգրան Երվանդյանի դաշնակիցը մարերի դեմ պայքարում պարսից արքա Կյուրոս II Մեծն էր:
- 4) Տիգրան Երվանդյանը վճռական պայքարում սպանել է Մարաստանի արքա Աժդահակին:
- 5) Հայկագունների վերականգնված իշխանությունը Հայկական լեռնաշխարհի հարավ-արևելքում էր և համապատասխանում է սեպագիր աղբյուրներում հիշատակվող Արմե-Շուբրիա պետական կազմավորմանը:
- 6) Հայկագունների տոհմի իշխանությունը Սկայորդու գլխավորությամբ վերականգնվել է Ք. ա. VII դ. վերջին:

Բ մակարդակ

46

Գտնել տերմինների կամ հասկացությունների սխալ բացատրությունները.

- ա. Արևմտահայության կյանքը կազմակերպող օրենսդիր մարմինը, ըստ Ազգային սահմանադրության, կոչվում էր Ազգային ժողով:
- բ. Օսմանյան կայսրությունում գտնվող Երուսաղեմի սուրբ վայրերին տիրելու համար տարբեր եկեղեցիների միջև ծագած վեճը հայտնի է «Արևելյան հարց» անունով:
- գ. Ռուսաստանում 1844 թ. ստեղծված վարչական մեծ միավորը կոչվում էր Կովկասի փոխարքայություն:
- դ. 1877–1878 թթ. ռուս–թուրքական պատերազմի արդյունքում միջազգային հարաբերությունների կիզակետում հայտնված հիմնախնդիրը հայտնի է Հայկական հարց անունով:
- ե. Հովսեփ Արղությանի ղեկավարած մարմինը կոչվում էր Կ. Պոլսի Ազգային բյուրոյի գործադիր կոմիտե:
- զ. Կովկասյան ճակատում գեներալ Միխայիլ Լոռիս–Մելիքովի գլխավորությամբ կռվող ռուսական զորամիավորումը կոչվում էր Կովկասյան կորպուս:
- է. 1846 թ. ստեղծված և Երևան, Նոր Բայազետ, Նախիջևան, Ալեքսանդրապոլ ու Օրդուբադ գավառներն ընդգրկող վարչական միավորը Երևանի նահանգն էր:

- 1) ա, դ, է
- 2) բ, ե, է
- 3) ա, գ, է
- 4) գ, դ, զ

47

Տերմինները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը.

- 1) գահնամակ
- 2) ոստանիկ այրուձի
- 3) հայրենիք
- 4) աշխարհագոր
- 5) պարզևականք
- 6) ռոճիկ

- ա. պատերազմի ժամանակ քաղաքացիներից ու գյուղացիներից հավաքագրված զորք
- բ. ժառանգաբար հորից որդուն անցնող մասնավոր հողեր
- գ. դրամական և բնամթերք նպաստ
- դ. արքունիքին կից հատուկ հեծյալ ջոկատներից կազմված զորամաս
- ե. պայմանական հողատիրություն
- զ. երկրի միացյալ ռազմական ուժերը
- է. փաստաթուղթ, որը սահմանում էր հայ նախարարների կարգը՝ ըստ զբաղեցրած պաշտոնական դիրքի, հզորության և զորաքանակի

- 1) 1–դ, 2–զ, 3–ա, 4–ե, 5–բ, 6–զ
- 2) 1–դ, 2–ա, 3–զ, 4–բ, 5–զ, 6–ե
- 3) 1–ե, 2–դ, 3–բ, 4–ա, 5–ե, 6–զ
- 4) 1–զ, 2–ե, 3–դ, 4–զ, 5–ա, 6–բ

Ընտրել այն երեք պատճառները, որոնք նպաստեցին XII դարի վերջին Կիլիկյան Հայաստանի համար բարենպաստ միջազգային իրադրության ստեղծմանը.

- ա. Բյուզանդիան մեկընդմիջտ հրաժարվել էր Կիլիկիայից:
- բ. Կիլիկյան Հայաստանը դարձել էր միջազգային առևտրի ամենախոշոր կենտրոնը Մերձավոր Արևելքում:
- գ. Խաչակիրների պետությունները դադարել էին գոյություն ունենալուց Արևելքում:
- դ. Եգիպտոսի սուլթանությունը որոշ ժամանակ զբաղված էր խաչակրաց տիրույթների նվաճումով:
- ե. Կիլիկյան Հայաստանը ռազմաքաղաքական դաշինք էր հաստատել Վենետիկի և Ջենովայի հետ:
- զ. Իկոնիայի սուլթանությունը պատրաստվում էր դիմագրավելու խաչակրաց երրորդ արշավանքին:
- է. Ամրապնդվել էր դաշինքը մոնղոլների հետ:

- 1) ա, դ, գ
- 2) բ, է, գ
- 3) բ, դ, է
- 4) ա, գ, է

Ստորև թվարկված պատմական իրադարձություններից հետևանքներից որո՞նք են սխալ.

- ա. 1826–1828 թթ. պատերազմի արդյունքում ձևավորվեց Հայկական մարզը:
- բ. Ադրիանուպոլսի պայմանագրի արդյունքում Ռուսաստանը ձեռք բերեց Բեսարաբիան:
- գ. Սան Ստեֆանոյի պայմանագրի համաձայն՝ Ռուսաստանը ձեռք բերեց Կարսը, Կադավանը, Օլթին, Արդահանը:
- դ. 1724 թ. Կոստանդնուպոլսի պայմանագրով Ռուսաստանը տեր դարձավ մերձկասպյան տարածքներին:
- ե. 1877–1878 թթ. ռուս–թուրքական պատերազմի արդյունքում ձևավորվեց Էրզրումի մարզը:
- զ. Թուրքմենչայի պայմանագրի համաձայն՝ հազարավոր հայեր վերաբնակվեցին Արևելյան Հայաստանում:
- է. Բրեստ–Լիտովսկի պայմանագրի արդյունքում Ռուսաստանը կորցրեց նաև Կարսը և Բաթումը:
- ը. Գյուլիստանի պայմանագրով Ռուսաստանը ձեռք բերեց Անապան, Փոթին և Ղարաբաղը:

- 1) բ, է, ը
- 2) բ, գ, ը
- 3) ա, դ, գ
- 4) ա, դ, է

Ղասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Գետաշենի հերոսական ինքնապաշտպանության ավարտը և շրջանի հայաթափումը
 բ. Սպիտակի աղետալի երկրաշարժը
 գ. Լեռնային Ղարաբաղը Հայաստանին վերամիավորելու՝ արցախցիների ստորագրությամբ պահանջագրի ուղարկումը Մոսկվա
 դ. «Ղարաբաղ» կոմիտեի մի շարք անդամների կալանավորումը և տեղափոխումը Մոսկվա
 ե. Բաքվի հայության կոտորածները և տեղահանությունը
 զ. ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահության նիստը, որտեղ մերժվեց ԼՂԻՄ–ը Խորհրդային Հայաստանին միացնելու արցախահայության արդարացի պահանջը
 է. Խորհրդային Հայաստանի պատմության մեջ առաջին ժողովրդավարական և այլընտրանքային ընտրությունները
 ը. ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նստաշրջանի կողմից ԼՂԻՄ մարզխորհրդի փետրվարի 20–ի որոշմանը համաձայնություն տալը
 թ. «Օղակ» գործողության իրականացման սկիզբը Հյուսիսային Արցախում
 ժ. «Ղարաբաղ» կոմիտեի համալրումը նոր անդամներով

- 1) ժ, բ, դ, է, է, գ, ը, ա, գ, թ
 2) գ, ժ, դ, է, է, ա, գ, բ, ը, թ
 3) գ, ժ, ը, գ, բ, դ, է, է, թ, ա
 4) ժ, գ, ը, գ, բ, դ, է, է, թ, ա

Արտաշեսյան տիրակալների անունները դասավորել ըստ նրանց գահակալման հաջորդականության.

ա. Արտավազդ II	գ. Արտավազդ III
բ. Տիգրան IV և Էրատո	է. Տիգրան II
գ. Արտաշես II	ը. Տիգրան IV
դ. Տիգրան I	թ. Արտավազդ I
ե. Արտաշես I	ժ. Տիգրան III

- 1) է, թ, դ, է, ա, գ, ժ, ը, գ, բ
 2) է, դ, թ, է, ա, գ, ժ, ը, բ, գ
 3) թ, է, դ, է, գ, ա, ը, գ, ժ, բ
 4) թ, է, դ, է, ա, ժ, գ, ը, բ, գ

1894–1896 թթ. ազատագրական պայքարի իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել յոթերորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Շենիկի գյուղապետ Գրգոյի տանը ինքնապաշտպանական ժողովի գումարումը
- բ. Ջեյթունի ապստամբների՝ «Ջեյթունի անկախ իշխանություն» վերտառությամբ կարմիր դրոշ բարձրացնելը թուրքական զորանոցի վրա
- գ. Ջեֆի փաշայի գլխավորած զորքի շարժվելը դեպի Սասուն
- դ. մեծ տերությունների միջամտությամբ Հալեպի հաշտության կնքումը
- ե. Կարապետ Բասիլյոյանի կոչը Ջեյթունի լեռնականներին
- զ. թուրքական կանոնավոր զորքի ու քրդական մազրիկ ցեղի հրոսակների հարձակումը 1500 վանեցիների վրա՝ Ս. Բարդուղիմեոս վանքից ոչ հեռու
- է. Բաբը Ալիի ցույցը
- ը. Վանում բոլոր ուժերի միասնական ճակատի կազմումը՝ Մ. Ավետիսյանի գլխավորությամբ

- 1) ա
- 2) ը
- 3) գ
- 4) դ

Կատարել համապատասխանեցում.

Թվաքանակ

- 1) ավելի քան 60000
- 2) 108
- 3) մոտ 3000
- 4) մոտ 15500
- 5) ավելի քան 100000
- 6) 515000

Փաստ

- ա. ամբողջ Անդրկովկասից 1949 թ. արտրված հայեր
- բ. Երևանի հանրահավաքում ցուցարարների թիվը 1988 թ. փետրվարի 25–26–ին
- գ. հայկական ազգային դիվիզիաների շարքերում Հայրենական մեծ պատերազմին մասնակցած հայորդիներ
- դ. Սպիտակի երկրաշարժից հետո անօթևան մնացածներ
- ե. Հայաստանում 1945–1952 թթ. քաղաքական մեղադրանքով բռնադատվածներ
- զ. Հայաստանում 1950–1970–ական թթ. հակախորհրդային գործունեության համար դատապարտվածներ
- է. պատերազմի տարիներին գործած սխրանքների համար ԽՍՀՄ հերոսի կոչման արժանացած հայորդիներ

- 1) 1–բ, 2–է, 3–գ, 4–ա, 5–դ, 6–զ
- 2) 1–բ, 2–է, 3–դ, 4–ա, 5–զ, 6–զ
- 3) 1–զ, 2–է, 3–է, 4–ա, 5–բ, 6–դ
- 4) 1–զ, 2–է, 3–է, 4–զ, 5–ա, 6–դ

Բերված փաստերից ընտրել երեքը, որոնք տեղ են գտել «Նոր տետրակ, որ կոչի յորդորակ» գրքում.

- ա. Ներկայացված է ապագա պետության կառավարման համար նախատեսված օրենքների հավաքածու:
- բ. Ներկայացված է խորհրդարանական հանրապետություն ստեղծելու ծրագիր:
- գ. Ներկայացված է ապագա պետության բարձրագույն գործադիր իշխանության կառուցվածքը:
- դ. Ներկայացված են հայ ժողովրդի հերոսական անցյալը, նրա աշխարհագրական լայնարձակ սահմանները:
- ե. Ներկայացված է ապագա պետության բարձրագույն օրենսդիր իշխանության կառուցվածքը:
- զ. Գիրքը կոչ է անում հայ երիտասարդներին դուրս գալու օտար բռնակալների դեմ և զենքի ուժով հասնելու ազատության:
- է. Քննադատվում է միապետական կարգը՝ այն համարելով հայոց պետականության անկման պատճառներից մեկը:

- 1) ա, գ, ե
- 2) գ, դ, ե
- 3) դ, գ, է
- 4) բ, գ, է

Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- ա. Հայ ժողովուրդը VIII–IX դարերում բազմիցս ապստամբել է օտար լծի դեմ:
- բ. Հայ նախարարական համակարգը, չնայած խալիֆայության դաժան բռնություններին, պահպանվել էր. դրա հողատիրական հիմքը կազմում էին Բագրատունյաց, Սյունյաց, Մամիկոնյանների և Արծրունիների իշխանական տիրույթները:
- գ. Հայ եկեղեցին արաբական տիրապետության շրջանում շարունակում էր իր ազգապահպան գործունեությունը:
- դ. Արմինիայի առաջին արաբ ռոստիկանի դաժան հարկահանությանը և կրոնական հալածանքներին հայերը պատասխանեցին ապստամբությամբ, որը գլխավորեց Աշոտ իշխանի որդին՝ Գագիկ Բագրատունին:
- ե. Դավիթ Սահառունին մինչև VII դարի 40–ական թթ. վերջը գլխավորում էր Հայաստանի վերամիավորման գործը:
- զ. Սասուն–Խուֆ գավառում տեղի ունեցած հուժկու ապստամբությունը ղեկավարում էր Աշոտ Մսակերը:
- է. Կարինը պաշարող ապստամբները, տեղեկանալով Արճեշի ճակատամարտի տխուր վախճանի մասին, Մուշեղի գլխավորությամբ շարժվեցին դեպի Բագրևանդ գավառ:

- 1) դ, ե, է
- 2) գ, գ, է
- 3) ա, բ, դ
- 4) դ, ե, գ

Թվարկվածներից որո՞նք են 1919 թ. հունվարի հայ-վրացական հաշտության կոնֆերանսի արդյունքներից.

- ա. Լոռին հայտարարվեց «չեզոք գոտի»:
 բ. «Լոռու չեզոք գոտու» մեջ մտան Բորչալուի գավառի Ալավերդու (Թումանյան), Ուզունլարի (Օձուն) և Ախալքալաքի շրջանները:
 գ. «Չեզոք գոտում» սահմանվեց հատուկ կառավարում՝ Հայաստանի և Վրաստանի լիազոր ներկայացուցիչների համատեղ ղեկավարությամբ:
 դ. «Լոռու չեզոք գոտու» ընդհանուր վերահսկողությունը դրվեց ամերիկացի գեներալ-նահանգապետի վրա:
 ե. Վորոնցովկայի շրջանը համարվեց վիճելի տարածք:
 զ. «Չեզոք գոտում» տեղակայվեցին խաղաղապահ զորքեր:
 է. Ջավախքը փաստացի մնաց Վրաստանի հսկողության ներքո:

- 1) գ, ե, զ
- 2) բ, դ, է
- 3) ա, դ, ե
- 4) ա, գ, է

Կատարել համապատասխանեցում.

ա. Սյունիքի թագավորության հիմնադրումը	1) 987 թ.
բ. Անիի թագավորության անկումը	2) 978 թ.
գ. Գագիկ II-ի մեկնումը Կոստանդնուպոլիս	3) 1001 թ.
դ. Հովհաննես-Սմբատի և Աշոտի մահը	4) 1045 թ.
ե. Տարոնի իշխանության միացումը Բյուզանդիային	5) 1022 թ.
զ. Տրապիզոնի բյուզանդա-վրացական բանակցությունները	6) 1044 թ.
է. Տայքի միացվելը Բյուզանդիային	7) 1041 թ.
ը. Տաշիր-Ձորագետի թագավորության հիմնադրումը	8) 966 թ.
	9) 963 թ.

- 1) ա-4, բ-9, գ-8, դ-7, ե-6, զ-1, է-2, ը-3
- 2) ա-9, բ-8, գ-1, դ-2, ե-6, զ-4, է-7, ը-5
- 3) ա-1, բ-3, գ-7, դ-6, ե-4, զ-5, է-2, ը-9
- 4) ա-1, բ-4, գ-6, դ-7, ե-8, զ-5, է-3, ը-2

Թվարկվածներից որո՞նք տեղ չեն գտել 1919 թ. փետրվարին Փարիզում ստորագրված հայկական պահանջների համատեղ հուշագրում.

- ա. Ճանաչել միացյալ հայկական անկախ պետությունը
- բ. Պատժի ենթարկել հայկական ջարդերի կազմակերպիչներին
- գ. Արևմտյան Հայաստանի վիլայեթներից կազմել երկու նահանգներ՝ քրիստոնյա կառավարիչներով
- դ. Միացյալ Հայաստանի կազմի մեջ ներառել Արևմտյան Հայաստանի յոթ վիլայեթները (Վան, Բիթլիս, Դիարբեքիր, Խարբերդ, Մեքաստիա, Էրզրում և Տրապիզոն), Կիլիկիայի 4 սանջակները, ինչպես նաև ՀՀ-ն իր ընդլայնված սահմաններով
- ե. Հայաստանի հովանավորության մանդատը 20 տարով հանձնել դաշնակից պետություններից մեկին
- զ. Թուրքիային ազատել հայերին պատճառած վնասների փոխհատուցումից
- է. Ադրբեջանին զիջել Ղարաբաղը և Նախիջևանը

- 1) գ, զ, է
- 2) գ, դ, է
- 3) ա, բ, է
- 4) դ, է, զ

Առանձնացնել այն երեք պայմանները, որոնք տեղ են գտել Տիգրան Մեծի և Գողերձ II-ի միջև կնքված հայ-պարթևական հաշտության պայմանագրում.

- ա. Կողմերը միացյալ ուժերով հարձակվելու էին Ատրպատականի վրա, որի տարածքը ստանալու էր Հայաստանը, իսկ շարժական գույքն ու բնակչությունը՝ Պարթևստանը:
- բ. Օսրոյենեն, Ադիաբենեն և Միգդոնիան հետ ստանալու դիմաց Պարթևստանը ճանաչում էր Տիգրան Մեծի գերիշխանությունը:
- գ. Պարթևստանը վերադարձնում էր Հայաստանից իլավ Յոթանասուն հովիտները:
- դ. Պարթևների արքան կորցնում էր «արքայից արքա» տիտղոսը, որն այնուհետև կրելու էին Տիգրանն ու իր հաջորդները:
- ե. Հռոմի դեմ Պարթևստանի պատերազմելու դեպքում Տիգրան Մեծը խոստանում էր օգնական ուժեր տրամադրել Գողերձ II-ին:
- զ. Հօգուտ Հայաստանի՝ պարթևները հրաժարվում էին Հյուսիսային Միջագետքից և Մարաստանից:
- է. Հօգուտ Պարթևստանի՝ Հայաստանը հրաժարվում էր Մարաստանից և Ատրպատականից:

- 1) գ, դ, զ
- 2) գ, դ, է
- 3) բ, է, է
- 4) ա, գ, զ

Գտնել տերմինների կամ հասկացությունների ճիշտ բացատրությունները.

- 1) Զանգեզուրի հայկական ազգային խորհուրդը 1919 թ. սկզբին վերակազմվեց և կոչվեց Զանգեզուր-Ղարաբաղի մարզային խորհուրդ:
- 2) Հայաստանի միավորված ազգային կուսակցությունների կենտրոնական ղեկավար մարմինը հայտնի դարձավ Ամերկոմ անունով:
- 3) Շուշիում կայացած արցախահայության առաջին համագումարում երկրամասը կառավարելու համար կազմված մարմինը կոչվում էր Ղարաբաղի ժողովրդական կառավարություն:
- 4) Խորհրդարանի 1918 թ. սեպտեմբերին ընդունած օրենքը կոչվում էր «Դպրոցի կատարելագործման մասին»:
- 5) Հայաստանի առաջին հանրապետությունում համայնքային ինքնավարությունները կոչվել են գեմյաներ:
- 6) Սոցիալ-դեմոկրատներին կարճ անվանում էին էսէռներ:
- 7) Հայաստանի առաջին հանրապետությունում ընդունված օրենքով ստեղծված արդարադատության մարմին էր երդվյալ ատենակալների դատարանը:
- 8) ՌԿ(բ)Կ ԿԿ քաղբյուրոյի կողմից ստեղծված մարմինը կոչվում էր «Քարոզչության և գործողության խորհուրդ»:

Թվարկվածներից որո՞նք մոնղոլական տիրապետության հաստատման հետևանքներից չեն.

- 1) Մոնղոլները խոչընդոտում էին միջազգային առևտրի զարգացումը:
- 2) Վերսկսվեց բնակչության արտագաղթը:
- 3) Մոնղոլները բոլոր հպատակ ժողովուրդներին սկզբից ևեթ պարտադրեցին մահմեդականություն ընդունել:
- 4) Նվաճված երկրների բնակչությունը տուժում էր ծանր հարկերից:
- 5) Լինելով քոչվոր անասնապահներ՝ մոնղոլները դաշտավայրերը և հատկապես քաղաքները սկսեցին վերածել արոտավայրերի:
- 6) Ասորիքն ու Եգիպտոսը նվաճելուց հետո մոնղոլներին անցավ ողջ միջերկրածովյան առևտրի վերահսկողությունը:
- 7) Հպատակ ժողովուրդները պարտավոր էին կազմել զինական ջոկատներ, որոնց ուղարկում էին ամենավտանգավոր ճակատները կռվելու:

Գտնել ճիշտ պատասխանները.

1830 թ. զանգվածային վերաբնակեցման հետևանքներ են՝

- 1) կարսեցիների հաստատվելը Գյումրիում, Շիրակի դաշտում և Ապարանում
- 2) 45 000 հայերի տեղափոխվելը Արևելյան Հայաստան
- 3) Ախալքալաքում և Ախալցխայում հայ բնակչության տեսակարար կշռի շեշտակի աճը, նախորդ ժամանակներին բնորոշ ժողովրդագրական իրավիճակի վերականգնումը,
- 4) Մուշ և Վան քաղաքների զրկվելը մեծ թվով հայ առևտրականներից ու արհեստավորներից, որոնք կարևոր տեղ ունեին Օսմանյան կայսրության տնտեսության մեջ
- 5) բայազետցիների և ալաշկերտցիների հաստատվելը Սևանա լճի ավազանում
- 6) էրզրումցիների հաստատվելը Սուրմալուում, Դարաչիչակում, Ապարանում և Փամբակում
- 7) 75 000 արևմտահայերի վերաբնակվելը ռուսական տերությանն անցած տարածքներում

Ստորև բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Առաջին բարձրագույն դպրոցը՝ վարդապետարանը, հիմնադրվել է Վաղարշապատում:
- 2) Հայկական դպրոցներ բացելու առաքելությունը երկրի արևմտյան մասում Մաշտոցն իրականացնում է 415–419 թթ.:
- 3) Մեսրոպ Մաշտոցը՝ հայ դպրության հիմնադիրը, գրել է հոգևոր ճառեր, երգեր, հատկապես շարականներ:
- 4) Մեսրոպ Մաշտոցը տառեր է ստեղծել նաև վրաց և Արաքսի ձախափնյա բուն Աղվանքի ցեղերից մագքութների համար:
- 5) Սուրբ Գրքի հայերեն թարգմանությունը անվանվել է Աստվածաշունչ:
- 6) Հայրենիք վերադարձող Մեսրոպ Մաշտոցին Արաքսի ափին մեծ հանդիսավորությամբ դիմավորել են Վռամշապուհ արքան, Սահակ Պարթև կաթողիկոսը, նախարարագունդ ավագանին՝ ժողովրդի բազմության հետ:
- 7) Սահակ Պարթևի նամակով Մաշտոցը ներկայանում է բյուզանդական կայսր Թեոդոսիոս III-ին, ստանում է նրա համաձայնությունը Արևմտյան Հայաստանում ևս դպրոցներ բացելու համար:

64

Ընտրել ճիշտ փաստարկները.

- 1) Հայկական լեռնաշխարհի երկրորդ բարձր գագաթը Սիփանն է, որը գտնվում է Վանա լճից հյուսիս և ունի 4096 մ բարձրություն:
- 2) Մեծ Հայքի տարածքը մոտ 400 հազար քառ. կմ է:
- 3) Վանա լիճը ծովի մակերևույթից ունի 1720 մ բարձրություն և չորս կղզի, որոնցից ամենանշանավորն Աղթամարն է:
- 4) Կապուտան կամ Ուրմիա լիճը ծովի մակերևույթից բարձր է 1916 մետր:
- 5) ՀՀ-ի բարձրությամբ երկրորդ լեռնագագաթ Կապուտջուղն ունի 3925 մ բարձրություն:
- 6) Հայկական լեռնաշխարհի ամենաբարձր լեռնագագաթը Մասիսն է (Մեծ Արարատ), որն ունի 5165 մ բարձրություն:
- 7) Հայկական լեռնաշխարհի կենտրոնով ձգվում է Հայկական Տավրոս լեռնաշղթան, որը սկիզբ է առնում Արարատից:
- 8) Եփրատի երկու ճյուղերը միախառնվում են Ակն քաղաքի մոտ:

65

Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) խորհրդա-թուրքական բարեկամության և չեզոքության պայմանագրի դադարեցումը ԽՍՀՄ կառավարության կողմից
- 2) ՄԱԿ-ում Կիպրոսի արտոգործնախարար Կիպրիանուի կոչ անելը՝ քննարկելու Հայկական հարցը
- 3) Ազգային միացյալ կուսակցության (ԱՄԿ) ստեղծումը
- 4) Երևանի Լենինի հրապարակի (Հանրապետության հրապարակի) ճարտարապետական համալիրի կառուցման ավարտը
- 5) գիտությունների ակադեմիայի նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտի ստեղծումը
- 6) «Ղարաբաղ» կոմիտեի ստեղծումը
- 7) Հայաստանի անկախության ճանաչումը Թուրքիայի կողմից առանց դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման
- 8) ԱՊՀ-ի ստեղծումը

66

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) հայոց Աբգար թագավորի գահակալումը
- 2) Դվին քաղաքի բարեկարգումը և արքունի ապարանքի կառուցումը
- 3) Շապուհ II Երկարակյացի գահ բարձրանալը
- 4) Գրիգոր Լուսավորչին եպիսկոպոսապետ կարգելը
- 5) Մայր տաճար Ս. Էջմիածնի կառուցումը
- 6) Հռիփսիմյան քույրերի փախուստը Հայաստան

--	--	--	--	--	--

67

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) Անդրեյ Մանդելշտամի կողմից հայկական բարենորոգումների նախագծի կազմումը
- 2) ՀՅԴ–ի կողմից Երիտթուրքերի հետ հարաբերությունների խզումը
- 3) «Միություն և առաջադիմություն» կազմակերպության ստեղծումը
- 4) Հայ սահմանադրական ռամկավար կուսակցության ստեղծումը
- 5) Երիտթուրքերի հեղաշրջումը
- 6) Ադանայի նահանգում 30 000 հայերի կոտորածը

--	--	--	--	--	--

68

Երկիրը համապատասխանեցնել գահակալի անվանը.

- ա. Սարգոն II
- բ. Օրոդես II
- գ. Կարանի
- դ. Երվանդ III
- ե. Միհրդատ VI Եվպատոր
- զ. Ներոն

- 1) Պարթևստան
- 2) Պոնտոս
- 3) Մեծ Հայք
- 4) Ասորեստան
- 5) Հայասա
- 6) Կապադովկիա
- 7) Հռոմեական կայսրություն

ա	
բ	
գ	
դ	
ե	
զ	

Մականուն

- ա. Մեծն Մուրադ
- բ. Փարամազ
- գ. Իշխան
- դ. Ռոստոմ
- ե. Կոմս
- զ. Գարուն Աղասի

Անուն

- 1) Կարապետ Թուր-Սարգսյան
- 2) Մատթեոս Սարգսյան
- 3) Ստեփան Զորյան
- 4) Ավետիս Նազարբեկյան
- 5) Հովսեփ Արղուրյան
- 6) Վահան Փափազյան
- 7) Համբարձում Պոյաճյան

ա	
բ	
գ	
դ	
ե	
զ	

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել՝ ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ պատասխաններից որևէ մեկը:

- 1) Խորհրդային երկրում սկսել էր ձևավորվել Ստալինի անձի պաշտամունքը, որը բացահայտ է դարձել նրա ծննդյան 50–ամյակի (1929 թ.) նշումից հետո:
- 2) Լոզանի կոնֆերանսը, քննարկելով Հայկական հարցը, մոռացության է տվել Սևրի պայմանագիրը:
- 3) Նեպոլ Խորհրդային Հայաստանում գործադրվել է Փետրվարյան համաժողովրդական ապստամբության ավարտից հետո:
- 4) Մոսկվայի ու Կարսի պայմանագրերով ոտնահարվել են հայ ժողովրդի պատմական իրավունքները, և հայկական տարածքները նվիրաբերվել են Թուրքիային և Ադրբեջանին:
- 5) ՀՄԽՀ Ժողկոմխորհի առաջին նախագահ է նշանակվել Ալեքսանդր Մյասնիկյանը:
- 6) «Աջերի», տրոցկիստական ընդդիմության ջախջախումից հետո ՀամԿ(բ)Կ ստալինյան ղեկավարությունը խորհրդային երկրում հաստատել էր իր բացարձակ իշխանությունը: